

Exponatul lunii martie, 2020

Pumnal scitic descoperit la Bălăbănești județul Galați

Proiectul „Exponatul lunii” continuă în martie cu un pumnal scitic, descoperit la în comuna Bălăbănești din județul Galați.

„În anul 2016, profesorul Nicolae Pământ, din comuna Bălăbănești, dona Muzeului de Istorie *Paul Păltănea* Galați o serie de piese găsite întâmplător pe raza aceleiași comune. Printre piesele donate se numără și un *akinakes*, pumnal scitic de mici dimensiuni. Din păcate, profesorul nu a putut să ne dea detalii cu privire la locul sau condițiile descoperirii, așa că, încă o dată, o piesă extraordinară intră în circuitul științific fără alte coordonate.

Pumnalul/spadă scurtă realizat/ă din fier are lungimea totală de 31,8 cm. Lungimea lamei triunghiulare este de 19 cm, cu un șanț median vizibil pe o lungime de 5 cm și o lățime de 0,5 cm. Lățimea maximă a lamei este de 4,5 cm. Mânerul drept a fost realizat din două bare bătute la cald, iar capătul se prezintă sub forma unei contragreutăți cu lungimea de 6,2 cm, lățimea de 0,7 cm; grosimea maximă de 1,2 cm. Pe pumnal/spadă scurtă mai pot fi observate două plăci cordiforme cu rol de delimitare/separare al lamei de mâner. Dimensiunile plăcilor sunt 7 cm × 3,5 cm .

În anul 1990, Alexandru Vulpe publica în seria «Prăehistorice Bronzefunde» lucrarea *Die Kurzschwerter, Dolche und Streitmesser der Hallstattzeit in Rumänien*. Autorul menționează că «*akinakai* cu capătul transversal, mâner subțire și garda în formă de inimă» pot fi încadrate în Formengruppe II, atribuit tipului Suseni-Măcișeni.

Cel care s-a ocupat îndeaproape de acest subiect este Denis Topal, care încadrează piesele cu această formă în tipul *Vettersfelde*, având ca argumente lungimea redusă a lamei, lățimea ușor mărită a plăcilor cordiforme și contragreutatea alungită. De asemenea, acest tip de *akinakes* se distinge și prin inciziile aplicate zonei centrale a lamei.

Într-un studiu, recent apărut, dedicat descoperirilor scitice din Moravia, autorii, D. Topal și M. Golec, atrag atenția că în zona Carpato-Nistreană, descoperirile de tip *Vettersfelde* sunt sesizate în Podișul Sucevei, zona Siretului, zona est-carpatică până în stepa pontică.

Acest tip de armă nu este o descoperire singulară pentru județul Galați. La Bălăbănești mai există un pumnal/spadă scurtă scitic, descoperit tot întâmplător și publicat de către C. Buzdugan și Ghenuță Coman. În 1964, Vasile Palade publica pumnalul de la Măcișeni descoperit pe valea Gerului .

Pumnalul/spada scurtă descoperită la Bălăbănești are puternice analogii cu pumnalul de la Măcișeni și cu alte două noi descoperiri, cea de la Boldurești și Cuhureștii de Jos și poate fi datat în a doua jumătate a secolului al VI a.Chr”. (muzeograf dr. Adrian Adamescu)

Exponatul poate fi admirat de public la sediul Muzeului de Istorie „*Paul Păltănea*” Galați, Secția „Lapidarium”, str. Mr. Iancu Fotea, nr. 2 bis (vizavi de Biserica Greacă), în perioada 01.03.2020 – 31.03.2020, între orele 09⁰⁰-17⁰⁰, în intervalul săptămânal miercuri-duminică.

Responsabil Relații Publice,

Aura Cristian